

Artist Statement

Taong 2003 isinilang si Lion. Wala pa man sa hinagap niya ang konsepto ng tula noon, mahilig na siyang magsulat ng kung ano-ano—mga malikhaing obserbasyon tungkol sa mga natutuhan sa eskuwelahan, kung saan umiinog ang mundo niya.

Kuwarantena naman isinilang si Láyon. Sa Palihang LIRA niya unang ginamit ang sagisag panulat na ito. Ito ang unang palihan niya at wala pa siyang anumang alam tungkol sa panulaan. Sa pananaw niya, parang mga alien na may sariling wika ang mga fellow at panelist noon.

Kasabay ng pagkaligaw sa panulaan, natagpuan niya naman ang interes sa matematika, bilang iskolar na pinalaki ng isang Science High School.

Sapagkat natural na bahagi ng buhay niya, unti-unting umusbong ang hilig niya sa malikhaing pagsulat hinggil sa matematika at agham. Sa ikalawa niyang palihan, nagsulat siya ng mga tulang tungkol sa Sierpiński triangle at Golden Ratio, na tumatalakay rin sa eseptisismo sa pag-iral ng isang moral na diyos. Marami pa siyang naisulat na may kaugnayan sa (mga) diyos nang panahong ito. Napagtanto niyang natural na kakambal ng makaagham na pag-iisip ang pagiging eseptiko sa mga enggradeng pagpapalagay ng mundo.

Noong pumasok sa kolehiyo, matematika at agham datos ang naging sentro ng pag-aaral ni Lion. Naging hilig rin niya ang pagbabasa tungkol sa AI, na produkto ng agham datos.

Sa muling pagsabak sa Palihang LIRA pagkatapos ng kuwarantena, dala na ni Láyon ang hilig na ito. Kaya naman, pawang sa AI, robot, at posthumanismo umikot ang tema ng kanyang mga akda. At dahil unti-unting nagbibinata sa lungsod, naging karaniwang paksa rin ng mga tula niya ang siyudad.

Noon din yumaman ang pagkonsumo ni Lion sa sining at panitikan. Mula sa mga tula ni Juan Ekis tungkol sa uniberso, hanggang sa mga pelikulang sci-fi base sa mga aklat ni Isaac Asimov, binasa niya rin maging ang mga lektura ni Dr. Francesca Ferrando sa posthumanism(s).

Maliban sa paggalugad ng mga temang matematikal, naging interesado rin siya sa matematikal na motibasyon ng pagsusulat. Naging maalam siya sa Panulaang Oulipo at sa iba't ibang uri ng paghihigpit sa pagsulat. Mula rito, nagsimula siyang magtangkang lumikha ng mga concrete poem at code poem.

Maraming nagsasabi sa kanya na speculative ang kanyang isinusulat. Ngunit mas gusto niyang isipin na namimilosopiya lamang siya. Dahil natural na eseptiko, pinagdududahan niya lamang ang kabutihan ng AI at nagsusulat siya tungkol dito. Ang totoo, hindi siya masyadong interesado sa pagsusulat ng speculative fiction. Hilig niya lamang itong pag-isipan.

May mga nagsasabi ring eksperimental siya. Ngunit gusto niyang isipin na sadyang nagsusulat lamang siya tungkol sa kanyang mga karanasan. At dahil malapit sa teknolohiya ang kanyang disiplina, at mabilis itong magbago at umunlad, hindi nakagugulat na maaaring malayo sa mga nakasanayan ang maisulat niya.

Paglaon, lumalim pa ang pag-aaral niya sa AI, natuklasan niya ang disiplina ng *AI safety* at ang mga terminolohiya nitong kayang bigkasin ang mga nais niyang sabihin hinggil sa AI.

Math major si Lion.

Heightser si Láyon.

Nagko-code si Lion sa gabi.

Nagsusulat si Láyon sa madaling araw.

Gusto ni Lion ang matematika dahil analitikal siyang tao. Masusi niyang inaaral ang mga teorya at ang kagandahan ng kung paanong hindi maaaring tumaliwas dito.

Gusto ni Láyon ang pagtula dahil dito niya nailalahad ang sarili nang malikhain at malaya. Inaaral niya ang mga tradisyon upang matutuhang sirain ang mga ito.

Subalit sa huli, anumang pagtatangkang pagbukurin ang sarili sa magkaibang kompartimento, batid niyang hindi ito magiging matagumpay. Halimbawa, parati niya pa ring isinasaalang-alang ang mga kuwento at emosyon sa likod ng malalamig na numero at datos na inaaral niya. Sa parehong paraan, nananatiling lohikal ang pagpapadaloy niya sa kaniyang mga akda. Kamakailan, nagsimula siyang tumula tungkol sa subconscious at surreal—sa kanyang mga guniguni at panaginip. Ngunit pilitin mang lumaya, nahihirapan siyang alpasan ang lohika sa pagsusulat ng mga ito. Nananatiling esensiyal na bahagi ng kaniyang pagmamakata ang pagiging analitikal at malikhain—makaagham at makadamdamin.

Kaya naman, naniniwala siyang ang kaniyang panulaan ay panulaan ng balintuna. Sa patuloy niyang pagtula tungkol sa teknolohiya at posthumanismo, sa lungsod at modernidad, sa mga diyos at/na mga guniguni, patuloy ring naghahalo ang dalawang magkaibang paraan ng pag-iisip. Sa paghahalong ito, umuusbong ang balintunang naglalahad sa realidad na kanyang nararanasan, at hinaharap na kanyang kinatatakutan.

Sa ngayon, nagsisisi siya kung bakit niya inilarawan ang kanyang panulaan, gayong isa itong malayang gawain. Batid niyang pilit niya mang bigyang-kahulugan ang kanyang pagtula, alam niya sa sariling hindi maikukulong sa mga salita.

Sa madaling sabi, may sumusulpot na mangilan-ngilang tema sa pagtula. Meron siyang intelektuwal na tinig. Pero kahit ganoon, hinahanap niya pa rin ang sariling layon.